

Presa de possessió del Dr. Enric Fossas Colet com a rector de la UPC (2013/12/02)

Honorable Conseller d'Economia i Coneixement,

Dr. Giró,

Sr. Ramon Carbonell, president del Consell Social de la UPC,

Digníssimes autoritats,

Personal i estudiantat de la UPC,

Amigues i amics,

Senyores i senyors,

Vull que les meves primeres paraules com a rector siguin per al personal docent i investigador, el personal d'administració i serveis, i l'estudiantat de la Universitat Politècnica de Catalunya, per agrair-los la confiança que han dipositat en aquest rector i en l'equip que m'acompanya.

El darrer any a la UPC ha estat força convuls. Tanmateix, la Universitat ha sabut trobar forces enmig d'aquesta convulsió per articular un projecte engrescador que, des del mateix dia 13 de novembre, s'ha vist reforçat gràcies a ofertes de col·laboració per part de tots els sectors d'aquesta comunitat universitària.

Moltíssimes gràcies.

Com a amfitrió d'aquest acte, vull donar la benvinguda a les autoritats presents, de forma molt especial a la rectora i als rectors que ens acompanyen. Gràcies per la vostra presència.

Dr. Guillermo Cisneros, muchas gracias por su interés en asistir a esta toma de posesión.

Vull saludar molt cordialment les autoritats municipals que ens honoren amb la seva presència: la UPC és una universitat estesa i arrelada al territori de les comarques de Barcelona i es complau a ser-ho.

Dr. Mas Colell, permeteu que us doni la benvinguda i us manifesti també el meu agraïment.

Els principals problemes que afecten la UPC, com passa a les altres institucions i entitats públiques, són d'ordre econòmic i són conseqüència de:

- Les polítiques de contenció del dèficit, forçades per la Unió Europea i de com han estat implementades pels nostres governs, que han reduït la despesa pública d'una forma dràstica.
- Els nostres dèficits corrent i acumulat, i els deutes que se'n deriven; així com dels que provenen de les convocatòries de parcs tecnològics.

La universitat pública ha sofert els darrers anys una reducció continuada de la inversió per part dels governs de Catalunya i del Regne d'Espanya que és, aproximadament, d'un 30 % en relació a la de l'any 2009.

Afortunadament, al costat d'aquestes condicions de contorn, comptem amb l'actiu que representen les persones que, malgrat la crisi que estem vivint, estan disposades a coresponsabilitzar-se per seguir fent de la Universitat Politècnica de Catalunya una universitat pública, de qualitat, responsable, compromesa amb la societat i amb les persones, i governada de forma transparent, participativa i democràtica.

La nostra actuació estarà basada en els principis següents:

- **Reivindicar la universitat pública**, i en particular la UPC, que és dipositària del coneixement i la pràctica de l'arquitectura, l'enginyeria, la física, les matemàtiques, la nàutica i l'òptica, juntament amb una base humanista i social. Reivindicar també el caràcter territorial de la nostra universitat, amb alguns centres més que centenaris, que ens permet incidir en un marc econòmic i social a l'Anoia, al Bages, al Baix Llobregat, al Barcelonès, al Garraf, al Maresme i al Vallès Occidental.
- **Replantejar la UPC i la relació amb les entitats participades**, que es concreta en l'anàlisi de quins aspectes de l'estructura i de la definició de processos acadèmics i administratius són susceptibles de millora. En particular, s'ha d'analitzar la situació de les entitats del Grup UPC i del paper de la Universitat en les entitats vinculades, per tal de determinar i impulsar els canvis convenients. Tenim present que la diversitat de la UPC és un valor que cal preservar i que, per tant, les solucions que es proposin no poden ser uniformes, ans específiques per a cada situació, dins d'un marc general que els doni coherència.
- **Transparència i participació**. En la situació en què vivim cal extremar la transparència a tots els nivells, per tal que, per exemple, tothom pugui comprovar que no es donen situacions de privilegi, o que el que s'estalvia en un lloc no es malbarata en un altre. A més, cal que les dades que justifiquen cadascuna de les mesures proposades estiguin a l'abast de tots i cadascun dels membres de la comunitat universitària. Així mateix, també és necessària la màxima participació, per tal que les reformes es puguin dur a terme amb tot el consens possible.
- **Qualitat i foment de l'excel·lència**. La qualitat en totes les activitats de la UPC l'hauríem de donar per suposada, en el benentès que cal vetllar per detectar excepcions i esmenar el que calgui. S'ha d'anar més enllà i fomentar i reconèixer l'excel·lència, és a dir, la qualitat excepcional. Per exemple, hem d'atraure, encara més, a la UPC el millor estudiantat i també donar suport a aquell que, ja a la UPC, sobresurti en la seva activitat. De la mateixa manera, hem de reconèixer el personal docent i investigador o el d'administració i serveis amb resultats rellevants en qualsevol vessant de la seva activitat. Per evitar confusions entre excel·lència i elitisme, convé aquí recordar el dret universal a l'ensenyament.
- **Promoció, aliances i defensa de la Universitat**. Cal fer promoció externa de la nostra institució amb una bona política de difusió que mostri les nostres capacitats i els nostres èxits, ja que, d'aquesta manera, aconseguirem atraure persones, projectes i recursos. De manera semblant, cal buscar el màxim nombre d'aliances amb altres universitats i centres de recerca, tant a nivell nacional com internacional.
- **Responsabilitat, equanimitat i unitat**. Cal reclamar responsabilitat a tots els sectors: a l'estudiantat, perquè aprofiti els recursos que la societat posa al seu abast; al personal

d'administració i serveis, perquè la maquinària funcioni com un rellotge; al personal docent i investigador, per garantir la qualitat dels ensenyaments en què participen i de la recerca que desenvolupen, i també a l'equip de govern, per les decisions que prendrà. El govern de la Universitat ha de ser el govern per a tota la Universitat; també ha de ser equànim i ha de buscar la unitat de totes les persones que volem lluitar perquè la UPC mantingui i millori la qualitat del servei públic que presta. Farem tot el que estigui a les nostres mans perquè així sigui.

A partir d'ara sóc el representant de la UPC davant la societat i el govern de la Generalitat de Catalunya, amb el qual col·laboraré en tot allò que contribueixi a la millora del servei públic que presta la nostra Universitat, des de la triple exigència del respecte a la seva autonomia, d'un finançament just i estable que la faci possible i de la garantia dels drets dels membres de la comunitat universitària de la UPC.

A més a més, entenem que per garantir la defensa de la universitat pública que es reclama des del personal docent i investigador, el personal d'administració i serveis i l'estudiantat, cal la unitat de les universitats públiques. En aquest sentit, rectora i rectors presents, em comprometo a estar al vostre costat en aquesta defensa; i també a promoure la col·laboració i la bona entesa entre les nostres universitats.

La universitat és una estructura d'estat; estructura de la qual ja disposem. La UPC com a tal té la missió de formar les persones que mantindran el teixit industrial i part del de serveis de la nostra societat; però, a més porta el segell de Catalunya i de Barcelona a tot Europa i arreu del món. La UPC és present a 130 països amb 375 convenis signats amb altres universitats, 108 dels quals són dobles titulacions i participa en 11 xarxes internacionals.

Som perfectament conscients que una part important del nostre pressupost prové de fons públics que com a tals hem de gestionar amb el màxim rigor, transparència i austeritat. Ens comprometem a fer-ho seguint aquests principis.

Creemos que merece la pena buscar fórmulas de colaboración entre diversas instituciones como el Gobierno de España y la Generalitat de Catalunya; i también, entre los sectores público y privado de tal forma que este último pueda aprovechar el conocimiento que reside en las universidades, y en justo reconocimiento, revertir en ellas parte de sus beneficios. Con mucho gusto nos encontraremos en esta senda.

Aquest equip rectoral, com ho va ser la candidatura de la qual ha sorgit, vol recollir totes les sensibilitats de la Universitat; volem ser el govern de la UPC per a la UPC. L'entorn és advers i el repte considerable, com també ho són la il·lusió i la disposició de les dones i els homes de la UPC, que estic convençut que permetran que superem aquest repte. Desitgem, demanem i esperem comptar amb la col·laboració de tota la comunitat universitària. També esperem assolir, mantenir i desenvolupar una bona entesa amb el govern de la Generalitat de Catalunya, perquè tenim un objectiu comú.

La vocació industrial i de serveis i l'aliança de contrapesos territorials són trets característics comuns de la UPC i del mateix país. Aquesta complicitat, també en moments de crisi, ens permet continuar formant excel·lents professionals, assolir un nivell remarcable de recerca i contribuir al progrés de la nostra societat mitjançant la transferència de coneixement; n'estem orgullosos, i ho

continuarem fent.

A risc que se'm pugui titllar d'ingenu, continuo volent canviar el món i, des d'aquí, demano a les administracions públiques i als membres de la comunitat universitària de la UPC que m'hi ajudin. Disposem de les eines per fer-ho, perquè, com va dir Nelson Mandela:

"L'educació és l'arma més potent per canviar el món".

Moltes gràcies.